

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

A Hontvármegyei Jegyzők Egyesülete hivatalos lapja.

Nyilttér sora 40 fill.
Hivatalos
s magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árendemény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IPOLYSÁGON.

Felelős szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

Az évvizsgák ellen.

Írta: Berényi Sándor.

Ipolyság, június 26.

Egy emberöltő régiségébe szállnak vissza gondolataim a tanév végén. El — elgondolkozom, talán el is méltázom azon, hogy az évvégi vizsgálatok voltaképpen mire és miről jók?

Nem számítok elismerésre akárhány helyről, de az esetleges ellenvéleményeket sem hagyva figyelmen kívül, a tanévi vizsgálatokat illetőleg gondolataimat szabad szárnyra eresztém.

A tanév vége; vizsgálatok ekkor, akkor. Tanuló és szülő egyaránt bizonyos aggodalommal várja, ma én, ma az én gyermekem tesz vizsgálatot — a nagy nyilvánosság előtt; az lesz fokmérője tudásának, jövő boldogulásának.

Istenem! mennyi tévedés és csalódás a növendék és szülők részéről?

Kik felelnek az ugynevezett nyilvános vizsgálatokon? Mindenek előtt a bukott, vagy kétes osztályzatú növendékek. Ezeket miniszteri rendelet értelmében fel kell szólítani.

Helyes; a legnemesebb intenció vezet a miniszteri rendeletet, amikor alkalmat nyújt a leggyengébb tanulóknak is arra, hogy a vizsgálaton bukott, vagy kétes osztályzatát kijavítsa.

Az éremnek azonban két oldala van. Nézzük csak, mit szólnak a szülők a nyilvános vizsgálatok alkalmával? Az én gyermekem igen jól felelt, mégis megbukott, a másik semmit sem tudott, mégis jeles, vagy kitűnő lett.

Ime a bírálat! Nem 10 hónapi munkásság hanem 1—2 perc eredményét látja a szülő; a gyenge tanuló kitűnően felel, a kitűnő — nem felel; igazságtalan az osztályzat! ez az általános vélemény.

Nem tévesztve szem elől a vizsgálatokkal járó igazi fizikai izgalmakat, amelyek kétségtelenül hatással vannak a lelkiekre is, kérdjük: miért vannak a tanévvégi vizsgálatok? — Felelet: azért, hogy a nagy közönséget bizonyos tévedésbe ejtse. A gyenge, vagy rossz tanuló szép feleletet ad, és mégis bukik; hogy lehet ez?

Nagyon egyszerű; 1 2 perc, mathuzálemi időt nem pótolhat, de még 10 hónapot sem. A jó tanuló nem tud felelni, mert annyira lámpalázás a vizsgálat miatt, hogy a legegyszerűbb, általa nagyon jól tudott kérdésre sem tud megfelelni.

Következtetés: a nyilvános vizsgálatok valóban fölöslegesek, céltalanok és ép ezért határozottan eltörölnökd.

Feleslegesek, céltalanok és eltörölnökd.

dők a tapasztalati tényeken kívül azért is — hogy emléküik csak a kodexekben legyen meg — mert sokkal több időt fordíthatnánk az igazi, intenzív tanításra, mint a vizsgálatra való előkészítésre, csak azért, hogy a közönségnek is mutassunk valamit, avagy talán kedvező bírálatát megérdemljük a legtöbb esetben pedig elítélését.

Valóságos izgalom és láz fogja el a tanulókat úgy, mint a szülőket, hogy holnap vizsgálat lesz. A rémitgetés: „No' iszen! ha nem tudsz felelni!” és hasonló előző vizsgálati biztatások valószínűs gyönyörrel — mert félelmet nem emlétek — tölthetik el a gyermek lelkét. A vizsgálatnak pusztá gondolata is izgatja a tanulót; hol a jobb tanuló félelme, a zsenge emberi lélekben ott lappangó hiúság — esetleg becsvágy — stb

De ne folytassuk tovább! hanem mondjuk meg egyszerűen őszintén, hogy a nyilvános vizsgálatok pedagógiai, egészségügyi és erkölcsi szempontból fölöslegesek, céltalanok sőt bizonyos tekintetben károsak.

Sok mindenben utánozzuk Ausztriát, utánozzuk legalább a jobban is, mert ott minden különös osztályozás nélkül azt mondják: felsőbb osztályba léphet!!

Akkordok.

Ülj ide mellém.

Ülj ide mellém, jöjj ide kedves,
Nézd csak a pillét, mint tova repdes.
S visszasíks, hogy az esteli fényben
Végre eléjjen.

Nézz oda s könnyezd meg ezt a sorsot:
Dal, szerelm, közt susogva forgok
S lásd, mikor érzem, édes az élet.
— Akkor elégek.

Akkordok.

Áblakod alatt már, de sokszor is jártam.
Talán csak meglátlak, hányszor lestem, vártam,
— Hindhiába vártam.

Nézzki egyszer-másszor, be sokszor is kértem,
Nem megyek már arra, fogadtam, ígértem.
— Hiába ígértem.

Bár nagyon jól tudom, hogy senki sem vár off.
Isten tudja miért, mégis arra járok.
— Mindég arra járok . . .

Mese.

És mindég szomorú volt a lány,
A nagyvilágot nem szerette.
A fia járatt volt s halavány
Álmát dalokban eltemette.

Elmondák sokszor nagy merészen:
A világ oly döre ostoba . . .
Ismerték egymást réges-régen
És nem hittek egymásnak soha.

Elcalták. Nem történt azóta semmi.
A dal és az álom régen elfeledték
S azt se tudta meg rólok senki,
Hogy egymást végtelen szerették.

Zórá után

A ködös téli éjszakában
Két ifju ballagott.
Mesélt az egyik vonatoltan,
A másik halgatott.

„Tudod a szép kis száke Gitta
— Hisz ősméred talán —
Nincsen szivénél semmi titka,
Nagyon őszinte leány

A ködös téli éjszakában
Két ifju ballagott.
Mosoly futott el annak ajkán,
Hi eddig halgatott.

Karaffáth Jenő.

Az eskü.

Írta: Gabriella.

I.

Két évvel volt idősebb, mint én. Még kurta volt a szoknyája, még elpirult ha férfi szem magára érte, mikor már szerettem őt. Olyan édes, kis, semmiség volt. S ő is szeretett engem. Sohasem beszélünk másról, mint a jövőről. Arról a szép, arról a boldog jövőről, melyen mi ketten egymáséi leszünk. Ő az enyém — én az övé! . . .

A gyermek szivbe ültetett mag kinőtt s erősbödött. Megesküdtünk, hogy egymáséi leszünk. Szent, szerelmes esküvéssel. Ő arra, hogy még akkor is a feleségem lesz, ha máshoz kényszeríti a sors. S elvállik férjétől, hogy enyém lehessen, ha bevégeztem pályám. — Én arra, hogy addig nem lesz feleségem, míg ő nem. S ez az

A hétről.

— június 25.

Évzárás a polgári leányiskolában.

Polgári leányiskolánk az e tanévi záróvizsgálatait folyó hó 15—16 és 17-én tartották meg nagyszámu érdeklődő szülő jelenlétében; az elnöki tisztet Dr. Sztancsek Zoltán királyi tanfelügyelő, és Berényi Sándor intézeti igazgató felváltva töltötte be.

A taneredmény az előző évekhez viszonyítva, fokozottan kielégítő, sőt, megfigyeléseink szerint, a szellemi vezetés nivósabb, a mit a tanítás intenzívebb volta és a nevelés egyöntetősége okozott, mely körülményt az igazgatóság javára kell írunk.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a tanerők derék munkát végeztek; de ez nem is lehet másképen mert tanítónőinkben a kötelesség tudás és a növendékek iránti szeretet annyira ki van fejlődve, hogy a tanulók jó sugallatuk hatására alatt mint a kicsi méh a virág nedvet, úgy szívták fel magukba mindazt a mit a gyakorlati életre való rátermettség mindenkitől megkövetel.

Kitűnők az I. osztban: László Juliska, Martinovich Ilonka és Sipos Teréz; a II. osztban: Marezy Gizella, a III. osztban: Hiersch Adél és Kronk Ilonka; a IV. osztban: Dabis Margit, Oravetz Emmi, Reisz Sári, Wertheimer Julia és Voy Anna.

Jelesek lettek az I. osztban: Draskóczy Eugénia, Fekete Jolán, Huber Emma, Pomothly Margit, Szpevák Mária, Veress Mancsi és Veiler Sarolta; a II. osztban: Csiba Mária, Heimlich Róza, Huber Adrienne, Kovács S. Biri, Marek Margit és Papp Ilonka; a III. osztban: Duba Mária, Fuksz Jolán, Kátser Juliska és Neumann Sári; a IV. osztban: Benkó Mária, Huber Emmi, Juhász Lenke, Kovács Ilona, Matuska Juliska, Valach Erzsébet és Veinberger Margit, vagyis a tanév végéig iskolába járó 99 tanulóknak 37 % a.

A legszebb eredményt a IV. osztály tüntette fel, a hol 21 tanuló közül 12 kitűnő s jeles, vagyis 57%; és osztályismétlésre egy sem lett utasítva.

Könyv jutalmat kaptak az I. osztban: László Lenke, Martinovich Ilonka, Sipos Teréz és Szpevák Mária; a II. osztban: Huber Adrienne, Marek Margit és Marezy

Gizella; a III. osztban: Duba Mária, Fuksz Jolán, Hiersch Adél, Kátser Juliska, Kronk Ilona és Neumann Sarolta; a IV. osztban: Benkó Mária, Dabis Margit, Huber Emma, Kovács Ilona, Matuska Juliska, Oravetz Emmi, Reisz Sarolta, Wertheimer Julia és Voy Anna.

Nem feledkezhetünk meg, és a legnagyobb meglepedésünkre, kell honorálnunk a közimunka nagymesterét, **Hegyesi Rózsit**, a ki kiváló izlésével, fáradságot nem ismerő szorgalmával ismét lekötözte a szülőket. A kiállításon láttunk ott mindent, a mi a gyakorlati életben hasznos és szükséges, de nagy számban voltak ott oly közimunkákis, a melyek a legdisztináltabb mű izlésnek is megfelelnek.

Kiváló eredményt értek el az I. osztban: Pomothly Margit, László Juliska, Martinovich Ilonka, Veiler Frida, Veiler Róza és Róth Ilona a vegyes munkákban; a II. osztban: Sinkovics Margit, Csiba Mariska, Marezy Gizi, Marek Margit, Kis Sári és Dianovszky Ilonka a fehérvarrás és vegyes munkákban; a III. osztban: Freud Ella, Fuksz Jolán, Neumann Sári, Ritter-sporn Lujza és Vámos Olga a fehér és színes hímzésben, valamint a fehér varrásban; a IV. osztban Jávör Sári és Dabis Margit, a kiket különösen ki kell emelnünk, mint a kik a fehér varrásban, kalotaszegi varrottas, ruha szabás és ruha készítésben a legszebb eredményt érték el; ezeken kívül kitűntek még: Juhász Lenke, Koháry Anna, Oravetz Emmi, Reisz Sári, Veinberger Margit és Voy Anna.

Az ünnepi Te Deum e hó 21 én reggel 9 órakor volt mely után a záró ünnep folyt le; szavaltak: László Juliska I. oszt. Kovács S. Biri II. o. Freud Ella III. o. és Vanya Erzsébet IV. oszt. Zongoráztak Valach Erzsébet és Oravetz Emmi. A legmagyarabb hangszer, a cimbalom is, megjelent a podiumon, a melyen Pósa Mariska IV. o. adott elő elég ügyességgel néhány magyar darabot; itt az érdem Ugrik Mariska cimbalom tanítónőé, a kire itt is felhívjuk a szülők figyelmét. Az ünnepség a Rákóczi induló hangjai után fejeződött be.

Meg említjük még, hogy az „örök virág szál” című 200 koronás alapítvány ez idei kamatait, 1 drb. 10 koronás aranyat, Kovács Ilona IV. osztályu növendék nyerte el.

Egy családapa.

Évzárás a zsidó elemi iskolában.

A helybeli zsidó elemi iskolában e hó 23-án és 24-én tartották az évzáró vizsgálatokat Himmler Sándor dr. iskolaszéki elnök vezetése alatt.

A nagyszámu közönség gyönyörködve hallgatta a kicsinyeink elmés feleleteit. Ha az év eredményét, a tanítók munkáját akarjuk megítélni, nem a vizsgát kell nézni, hanem képet alkothatunk magunknak mindkét tanító lelkes munkájáról, a bizonyítványokból, ha azt látjuk, hogy a növendékek közül felénél több kitűnő, vagy jeles rendű.

Nyilvános dicséretül közöljük a kiváló tanulók neveit.

Kitűnők voltak az I. osztályban: Adler Béla, Gansel Rózi, Weisz Adél, Hirschberg Anna, Lengyel Katalin, Marek Lujza, Osztrovsky Olga, Schlesinger Olga. A II. osztályban: Büchler Valéria, Kempfner Margit, Kinszky László, Weiler Ármán. A III. osztályban: Glöckner Rózi, Grünfeld Rózi, Juhász Mancsi, Reiner András, Schmiedl Andor. A IV. osztályban: Gansel Sári, Herczeg Ármán, Langer Szerén, Marek Anna, Neumann Mancika, Weiler Gizi.

Jelesek voltak az I. osztályban: Diamant Ilona, Kolmann Imre, Link Dezső, Reiner Ilona. A II. osztályban Dekner Lajos, Ekstein Béla, Éliás Margit, Fráter Géza, Juhász Jenő, Kohn Szerén, Singer Aranka. A III. osztályban: Gara Jenő, Langer Miksa, Wollner Lajos, Weisz Miksa, Weisz Hedvig. A IV. osztályban: Braun Adolf, Büchler Margit, Glöckner Mihály, Kohn Ernő, Pósa Giza, Pósa István, Singer Julia, Snydersz Dóra.

Az iskola kistermében voltak a kislányok kézi munkái kiállítva. Ez izléses kiállítás joggal kiérdemelte a szemlélő tetszését és valóban meglepő, hogy az a pár lány mindjárt az első évben (mert csak ez idénvették be az iskolába a közimunka tanítást,) oly sokat produkált. Igazán szerencsés volt az iskolai hatóság, hogy közimunka tanítására Hegyesi Rózsikában oly kitűnő tanerőt nyerhetett.

24-én délután volt a záróünnep, melyen Himmler Sándor dr. iskolaszéki elnök köszönetet mondott a tanítóknak pontos és lelkiismeretes munkájukért, és atyai utasításokkal látta el a szünidőnek örvendő gyermekeket.

— **Ferdinánd király Szentantalanban.** A szentantali ősi Koháry kastélynak előkelő vendégei voltak a mult héten. A kastély gazdája Fülöp herceg és Ferdinánd bolgár király, Boris fiával töltöttek ottan pár napot vadászattal. A király fiával együtt hétfőn délután utazott el automobilon, Fülöp herceg azonban még maradt. Mint értesülünk a bolgár király a nyár folyamán hosszabb időt fog tölteni családjával együtt a régi antali kastélyban, amelyhez a királyt gyermek éveit kedves emlékei fűzik.

bűn! Rettenetes bűn! Elrabolni az anyát, a hitvest. . .

VI.

Ma el fog jönni értem valaki — mondja otthon az asszony. S el visz engem innen. Elvisz Téled drága férjem; elvisz tőletek aranyfürtű, kékszemű, kis angyalok, kiknek most már nem lesz anyátok! . . .

S könygylő lopva az anya szemébe titkos égető csepp! . . .

S a férj ott áll előtte tehetetlenül. Még csak szóval sem bántja az asszonyt, annyira imádja. Bálványa néki. S azt hiszi csalódott nevében. Pedig ő is szerette már urát, már kellett szeretnie, hisz gyermekeinek ő volt az anyja!! S szerette is! De eljött érte a sors. Amellyel egykor szövetségzett. S a mellyel most, mint ellenség kerül szemben! A melyre megesküdt . . .

Hova megy a mama, hogy csomagolnak? — kérdi a kisebbik leány.

A mama, a mama, édes gyermekem, — meghalt! Elmegy! . . .

És elsiratják a szeretők az anyát, az élő, az édes, jó anyuskát. . . S az anya mind ezt látja. Ugy sir a lelke. Ugy fojtja erővel valami a torkát. . . Hiszen ha csak az egyiket vihetné magával. . . De az a kegyetlen férje nem engedi, nem akarja.

S küzd benne az anya, a hitves; küzd önönmagával, a nővel, a szerelmes lánynyal . . .

Sirni nem mer. Elfoltja a könnyeit. Ugy égnek nagy, fekete szemei. Nem szabad sirnia, mert akkor elveszett . . .

VII.

S eljött a férfi, akivel mennie kellett. Aki őt várta, aki őt már régen várta. Aki ő érette küzdött, dolgozott, élt, érte . . . Neki! S ez a férfi olyan, olyan kegyetlen. Megtudja ölni az anyaszívet . . a hitvest . . a férfiak olyan utálatosan kegyetlenné, ha nőkről van szó . . S a férfi megtogta az asszony kezét és azt mondta: Kész vagyok. Megesküdtél, hogy az enyém leszel. És most én eljöttem. Érted. Jöjj velem!

S az asszony bement vissza a házba. Megeskölkölte azt a két angyalt, kiket most itt kell hagyni örökre . . Végigsimogatta aranyhajukat, egy picinyke helyet sem hagyott areukon esőkolatlan. . .

S azok csak nézték s hagyták. Piciny fejcséskéjük nam tudta megérteni, mit tesz velök most az édes anyjok. . .

Nem tud tőlük elválni. . . Aztán mégis összeszedi magát . . . Gondol egyet. Férje

szobájába megy. Ott ül a férfi bágyadtan, összetörve. A nő letérdel elébe. Megragadja kezét és remegő ajkához szorítja. . . S a férj rá hajítja fejét felesége fekete hajjára. Ugy szívja magába az édes, bódító mámoros illatot . . .

Sokáig maradtak így esendben, míg megszólall a férfi:

„Értelek, drága nőm, s — megbocsájtok neked!”

Ennyi jóság, ennyi szerelem mind ólom-sulyu önvádként ült az asszony pihegő kebelén . . . Majd megfojtotta . . .

„Menj nőm, menj! Én . . . hagylak utadon; hagyom teljesítened esküdet . . . Menj. . .”

Már az ajtóig ment, de megint visszalépett . . a férfi látta arcán vonaglani a kint, a fájdalmat . . .

„Megengedem, vidd magaddal őket. Édesem. Nem szakítom el őket Téled. Szeresd őket. . .” S a férfi a már két angyalarezu gyermek atyja sirt . . sirt . . S a nő csak némán, szóvalan nézte a férfit. Nem jött ajkára hang. Valami elakasztá, beléfojtá a szót. Csak vérezett, haladokolt a lelke . . . Ennyi angyali jóra nem volt elkészülve . . .

Nem vitte rá a lelke, hogy elvigye ma-

— **Uj plebános.** A főegyházmegyei hatóság a Renda Ferenc halálával megüresedett szeti plébániai javadalomra *Reindl* Román barsesekei plebánost nevezte ki.

— **A duna—ipolyvölgyi vasut megnyitása.** Mint már jeleztük, a duna—ipolyvölgyi vasut vállalata kérelmezte az új vasut megnyitásának július 10-re elhalasztását. E kérelemre most jött le a kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelete, melylyel a dunai-polyvölgyi helyi érdekű vasut vác—diósjenő—drégelypalánki fővonalának, és diósjenő romhányi szárnyvonalának f. évi június 28-ára kitűzött műtanrendőri bejárását f. évi július hó 10-ik napjára halasztotta el. Ha tehát ismét valami közbe nem jön, e nap lesz a vasut megnyitásának napja.

— **A csendőrség köréből.** *Csathó* Ferenc m. kir. csendőralezredés, a pozsonyi csendőrkerület parancsnoka e hó 18 és 19-én az ipolyvári csendőrszakszt vizsgálta meg.

— **A Sportklub löversenye.** E hó 24-én a Honti Sportklub értekezletet tartott a löverseny tárgyában. Az értekezlet a löverseny megtartását határozta el s egyben megválasztotta a verseny előkészítő bizottságot a következőképen; elnökül *Ivánka Lászlót*, tagokul: *Aczél József*, *Czobor Miklós*, *Czompó Ede*, *Huszár Tibor*, *Ivánka Géza*, *Kovács S. Endre*, *Landauer Béla*, *Lits Gyula*. *Luczenbacher Pál*, *Luczenbacher Raul*, *Oberndorff Hugó* gr. *Somogyi Béla*, *Szokoly Alajos* és *Wilczek Vilmos* grt. A verseny határnapjául a kiállítás megnyitásának napját szeptember hó 5-ikét jelölték ki. Legnagyobb nehézségül szolgál a hely kérdése. Ugyanis a korai terminus folytán a sarju még aligha lesz betakarítva, és így kérdés, hogy az 1903-ban e célra használt rét igénybe vehető lesz-e? más alkalmas terület pedig nem igen lesz található. Ha ezen kérdés megoldást nyer, a löverseny rendezésének mi sem áll útjában.

— **A főegyházmegye köréből.** A főegyházmegyei hatóság *Bodó* János kemencei káplánt barsesekei adminisztrátorrá nevezte ki, s ennek helyére *Szili* Vince tótmegyeri káplánt küldte ki.

gával a két gyermeket. Nem tudta, nem merte megfosztani tőlük az atyát . . .

Ujra meg újra végigcsókolta őket. . . aztán ment . . . lassan, lesujtva . . .

Nem hullott a könnye, nem sápadt az arca, csak a lelke remegett az ajkán . . .

VII.

Ott kinn várta a férfi. Az a másik . . . Nem az a jó. Az a kegyetlen: Mikor oda ért hozzá s az megfogta a kezét s vinni kezdte, akkor kezdett megeredni a könnye. Érezte, hogy megreped a szive, ha itt kell hagyni azt a két fényesszemű, angyalarcú, aranyfürtű lényt s azt a jó férfit . . .

. . . Egyszer csak megállt. A férfi ijedten tekintett fel rá . . .

„. . . Ne vigy tovább magaddal! Ha tovább viszel — megreped a szívem! . . . Ah nem bírom tovább . . . úgy sem tudnálak . . . szeretni többé . . . soha!”

— **Német kurzus.** Dr. *Mráz* Gusztáv ballassagyarmati áll. főgimn. tanár német kurzust nyit helyben július 1-én fiúk és leányok részére. A díjazás oly csekély (egy óra 1 kor. 60 fill.), hogy még a kevésbé tehetős szülők is beirathatják gyermekeiket. Ajánljuk a kurzust melegen a szülők figyelmébe, mivel ritkán kínálkozik ilyen alkalom a német nyelv elsajátítására. Jelentkezni lehet *Dabis* Antal főgimn. tanulónál.

— **Járásí jegyzői értekezlet.** A vámosmikolai járás jegyzői kara e hó 16-án *Matlaszkovszky István* dr. főszolgabíró elnöklelte alatti tiszti értekezletet tartott, melynek tárgyai közigazgatási folyó ügyek voltak. Az értekezletet járásköri gyűlés követte.

— **Szegény gyermekek nyaralása.** A budapesti szűnidei gyermektelep egyesület végrehajtó bizottsága tegnap ülést tartott. A kitelepítési előmunkálatok teljesen befejeződtek. Rengeteg dolgot és gondot okozott ez a munka a vezetőségnek, mert a jelentkező gyermekeknek még tízed részét sem küldheti nyaralni. A bizottságnak talán még sohasem volt olyan fájdalmas, nehéz munkája, mint az idén. Közel 10.000 gyermek jelentkezett, akik közül 4000-et vizsgáltak meg az egyesület orvosai. A szigorú vizsgálat majdnem háromezere mondotta ki, hogy feltétlenül szüksége lenne jó levegőre és bőséges táplálékra. De sajnos, csak 800 sápadt esemete üdülhet, mert amilyen sok a gyermek, olyan kevés a pénz. Az idén 240 gyermekkel kevesebb mehet el, mint tavaly. A július 1-én induló csapatokat e hó 24-én és 25-én délután 4 órakor ruházzák fel a VI. ker. Felsőerdősor 21. sz. alatt levő iskola udvarán. Az első napon a leánykák, a másodikon a fiúk kerülnek sorra. Az első havi kitelepítésből *Zebegénybe* 110 leány, *Balaton-Lele* 100 leány, *Trencsén* 60 fiu, *Hegybányára* 100 fiu jutott. Az egyesület kéri mindazokat, akik a szegény gyermekek nyaralásához hozzá akarnak járulni, bocsássák fölölleges filléreiket az egyesület nemes céljának szolgálatába.

— **Tiszteletbeli jegyző.** A jegyzői egyesület új tiszteletbeli tagjának *Kádár* Kálmán vámosmikolai ügyvédnek az erről szóló művészi eszen kidolgozott oklevelet e hó 16-án nyújtotta át a vámosmikolai járás jegyzői köre. Az üdvözlő beszédet *Horváth István* egyetemi elnök, fűzesgyarmati körjegyző intézte. A kitüntetett meghatva fogadta a megüdvözlő megnyilatkozást s kijelentette, hogy hosszú ügyvédi pályáján megtanulta ismerni e tisztviselői osztálynak, mint összeségnek, kiválóságait, megtanulta ismerni öntudatos nemzeti irányu munkásságukat; a legnagyobb elismeréssel adózott sokoldalú képzettségük előtt és így a maga részéről is jogosnak tartja ha ez állásnak kellő dísz- és elismerés biztosítatik. Az ünnepelt a megnyilatkozott rokonszenvet azzal honorálta hogy az „Erzsébet királynéről nevezett árvaház” javára a honti jegyzők alapítványához 200 koronát ajánlott föl.

— **Évzárás az inasiskolában.** Az ipolyvári községi iparos tanonciskola záró vizsgáját e hó 21-én tartották meg. A vizsgálatot *Berceller* Lajos bizottsági al-elnök vezette, a ki és nem különben a megjelent iparosság a legmelegebb elismeréssel adózott a tantestületnek az eredményes munkáiért. Pénzbeli jutalomban részesültek *Adler* Kálmán 5 K. *Klang* Ferenc 10 K. *Veisz* Dezső 1 drb. 10 K. *arany* és *Marek* Károly alispán, elnök által adományozott 1 drb. zsebóra, *Garai* János 2 K. *Lászki* Pál 2 K. *Oravetz* Menyhért 2 K. ezeken kívül: *Goldstein*

József, *Mikulka* János, *Hoffman* György, *Csáki* Imre, *Matyicska* Dezső és *Morvai* Antal 1—1 koronát kaptak. Igen szép munka kiállítás szemlélhetésében is volt részük a megjelenteknek. Itt kitűntek: *Krajcsik* Sándor, (*Donovald* Sándor asztalos inassa) egy igazán szép kis kredenccel, *Rurik* Lajos (*Kováts* István lakatos inassa) egy tiszta goth stílusú vas szobor tartóval, mely méltó feltűnést keltet, *Hienel* Sándor (*Schreiber* Gábor asztalos inassa) egy tükör közé helyezett fénykép kerettel. Kiállítottak még igen sokan, látunk ott igen csinos nyomdai munkákat, melyeket *Schöfer* Jenő, *Goldstein* József, és *Schwartz* Béla (*Neumann* Jakab könyvnyomdász) inasai, továbbá: *hordót*, *patkót*, *cipőt*, *nadrágot*, *vas kerítést*, *vas virág álványt*, *vas és egyéb képkereteket*. Itt megemlíjük, hogy *Mikulka* János (*Balla* István szobafestő) inasa, egy általa készített cégtáblát állított ki, a mely igen előrehaladott képességről tett tanubizonyosságot. Az ipartestület által felajánlott 28 K. jutalomdíjból az itt felsorolt három első tanuló nyerte el az első díjakat, a felmaradó összeget ezután a többi kiváló szorgalmu tanuló kapta meg. A vizsgálat megejtése után elnöklő *Berceller* Lajos igen szép beszédben méltatta az ipar érdemeit és különösen szívükre kötötte a tanulósnak a haza szeretet és szorgalom, nem különben az önművelődés erényeit. E beszéd után *Pelikán* Ferenc ipartestületi elnök buzdította a tanuló ifjakat a munka szeretetére és a jó erkölcsre.

— **Negyvenéves találkozó.** Azok, akik 40 év előtt az esztergomi bencésrendi gimnáziumban érettségiztek, július 6-án Esztergomban találkozni fognak. E meghitt találkozási ünnepen vármegyénkbeli *Donáth* Szilárd nagymarosi ügyvéd, *Portelky* Tivadar dr. nagymarosi plebános és *Varju* Sándor palásti plebános vesznek részt.

— **Titokzatos hulla.** A nagymarosi nyaralókat rejtélyes eset foglalkoztatja. E hó 21-én a szép alkonyi időben egy csapat hölgy kiment a Dunára csolnakázni, egyszerre hangos sikoltozások hangzottak a csolnakából. A közvetlen közelben egy holttestet sodort a hölgyek felé a víz. A sikoltozásra a közeli hajóállomásról csolnakos emberek mentek segítségül s a holttestet kifogták. A halott harmincöt—negyven év körüli, előkelőnek látszó, szakállas férfi, elegáns turista ruhában volt, a vállán nagy gallérral. A holttestet a partra fektették s jelentést tettek a község házában. Nemsokára megjelent *Rác* dr. községi orvos, aki megvizsgálta a holttestet és meglepő felfedezésre jutott. A halott mellén két löveg látszott. a derekán pedig revolver lógott, mely zsineggel volt a holttesthez kötve. A nyaralók között nagy izgalmat okozott a lelet. Sokan gyülekeztek össze a holttest körül, de nem ismert reá senki. Annyit megállapítottak, hogy nem nagymarosi nyaraló. Hogy ki lehet, még nem tudják. A csendőrség

gyanusnak találja azt, hogy a revolver a férfi derekára volt kötve. Mintha mindenáron az öngyilkosság látszatát akarta volna ezzel valaki kelteni. A csendőrök most ebben az irányban is folytatják a nyomozást a rejtélyes ügyben. A kir. ügyészség indítványára a vizsgálóbíró a hulla felboncolását és lefénnyképezését elrendelte.

Iskolások kézimunka kiállítása. Felkérték bennünket alábbi sorok közlésére: Szives tudomására adjuk a tisztelt szülőknek, hogy a m. kir. áll. polg. leányiskola növendékeinek kézimunkáit a szept. hónapban tartandó Ipari és gazdasági kiállításra tartjuk vissza. A kiállítás befejezése után a kézimunkákat az illető növendékeknek pontosan hiánynélkül visszaszolgáltatjuk. Az igazgatóság.

A Sportklub vendégei. E hó 20-án vasárnap a Balassagyarmati Sport Egylet tagjai közül 22-en köztük számosan hölgyek látogatták meg a Honti Sportklubot Héray Andor dr. kir. ügyész igazgatójuk vezetése mellett. A Honti Sportklub tagjai július hó 4-én viszonzózzák a látogatást Balassagyarmaton, midőn is egy klubközi mérkőzés megejtése is tervbe van véve.

Sportélet Vámosmikolán. A vámosmikolai sport egyesület a f. év nyarára egy második tennisz pályát építtetett, azonkívül programjába a gömb-lövészetet is felvette.

Német léghajó megyénkben. Hegybányáról írják nekünk: A boroszlói léghajós-egyesület Rubezahl-Breslau nevű léghajója, mely kedden reggel 8 órákor Boroszlóban felszállt, délután két óra tájban Hegybánya fölött áthaladva, leszállásra alkalmas helyet keresett, míg végre lassu erőssé a gyökösi határban a földhöz közeledett. A mezőn dolgozó gazdák segítségére siettek, s a leszállás simán történt. A léghajót összezsugorították s áthozták Hegybányára, hol a léghajósokat: Kunicek orvost és feleségét, Lemor gyárost és Meusel törvényszéki bírót a lakosság nagy ovációval fogadta, Kertész Lajos körjegyző pedig megvendégelte őket. Ussonna után a léghajósok kocsira ültek, mely Garamberzenczére vitte őket, a honnét a Csorba-tóra mennek. A léghajót pedig vasútra tették. A velük egyszerre felszállt Schlesing II. nevű léghajó, mint mondották, Hegybányától mintegy hatvan kilométernyire szállt le.

Postaügynökség Letkésen. Letkés községben f. évi július hó 1-én postai ügynökség lép életbe mely bárhová szóló levélpóstaik küldemények, továbbá csak a belföldre. Ausztriába, a megszállt tartományokba vagy Németországba szóló, 1000 korona értékűt meg nem haladó pénz és csomag küldemények felvitelével továbbításával, leadásával és utalvány nemkülönben postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével van megbízva. A postaügynökségnél cheque és postatakarékbetét csak 10.00 korona erejéig eszközölhető. A postai ügynökség kézbesítési köre Letkés községre, továbbá Letkés, Gallapuzta, Dávidrév és Széppataki pusztákra terjed ki. A postai ügynökség lezámolás, ellenőrzés és felügyelet tekintetében a szobi postahivatalhoz tartozik és összekötését nevezett postahivattal a szobszalkai egyfajta kocsiküldöncz járat útján nyeri. Az ipolyszalkai postahivattal Letkés községbe berendezett kézbesítő és gyűjtőjárat a postaügynökség megnyitása napjától egyidejűleg megszűnik.

Mérgezés áldozata? Hontfűzesgyarmaton június hó 17-én gyanus körülmények közt elhalt Pomozi Andrásné. Ot év óta magával tehetetlen guta ütött lévén, terhére volt leányának Balla Sándornének. Tekintettel arra, hogy a Balla Sándornének orvosilag rendelt szublimát oldat egy része eltűnt, s a halál gyanus körülmények közt állott be, Oravetz Béla vizsgálóbíró elrendelte a boncolást. A mérgezés megállapíthatása céljából a belső szervek kivétettek és megvizsgálás végett felküldettek az országos igazságügyi vegyészeti hivatalhoz.

Tüzek. E hó 22-én Nagycsalomja községben nagy tűz volt melynek martaléka 4 ház és több melléképület lett. A tűz eset gondatlanságból származott. A tettest a megindult vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

Baráti közégben e hó 13-án 1 ház s melléképületei leégtek a kár biztosítás révén megtérül.

Képestapok nagy választékban Neumann Jakab papirkereskedésében kaphatók.

Gyógyi gyógyfürdő. Ipolyságról 1 órai kocsit. Kellemes kiránduló hely. Mindennap olcsó és jó étkezés. Ünnapnap cigányzene. Egy fürdő fürdőruhával 50 fillér. Kénes szabadfürdő a különböző reumás bajokra és idült gyulladásra. Hideg szénsavas fürdő szív és idegbajoknál. Tiszta levegő, fenyvesek mellett. A víz ivásra jónak bizonyult az emésztési zavarok, gyomorsavanyúság, gyomorhurut, aranyeres bántalmaknak, alhasipozsga, sárgaság, vese- és hólyaghurut eseteinek gyógykezelésénél. Kellemes borviz.

Tüzlőtő-juliális. A vámosmikolai önkéntes tüzlőtő-testület július 4-ikén délután 2 órakor az Orszányi-ligetben, felszerelési alapja javára táncvigalmat rendez. Beléptidij: személyenkint 1 korona, családjegy 2 korona. Kedvezőten idő esetén a táncvigalmat Bogdán vendéglőhelyiségében tartják meg.

Cementiparunk. A Walla név mai gyáripárunkban már egy teljesen kifejezett fogalom, mert a mozaik, cement és műkögyártás föllendülésével egészen összeforrt a Walla név, mert más uttörő nevet vagy céget nem ismerünk s így kétségtelenül elsőrangú helyett foglal el az ifj. Walla József mozaik-, cementárú- és műkögyára, (iroda: Budapest, VII ker. Rottenbiller-utca 15. Telefon 76-36.) ez a modern munkára berendezett gyár, mely minden tekintetben még a legfokozottabb igényeknek is meg bír felelni. A technika legújabb vívmányával felszerelt gyár X, Asztalos Sándor-ut 22 sz. alatt ahol körülbelül 300 munkás dolgozik állandóan a legelőkelőbb művészi ízlésről tanuskodó egyszerű és szesz kivételű márvány-mozaiklapok, mintázott cementlapok, karmantus betoncsövek és egy általában minden más cementárú, mint szökőkutak, járókocsi, előállításán. Legújabbban a gyár üzemkörét kiterjesztette, berendezvén egy köfaragó-, műkösztyűt, hol mindennemű köfaragó és szobrász munkát, mint szabadon függő fő és melléképéseket, pihenőket, lábazatokat, ballustrádákat stb. készítenek karszt, síltői, síklősi, vörösmárvány és granit utántzatokban. A nagy munka képesesü gyár ezenkívül elvállal mindennemű lapburkolásokat és egyéb beton és terrazo munkák kivételét. Általában ismert előnye a gyárnak, hogy a legnagyobb anyagi áldozatoktól vissza nem riadva, jövevű szakemberekre bízta az egyes alosztályok vezetését úgy, hogy minden munka, amely ebből a gyárból kerül ki, méltán versenye a kelhet ízlés és tartosság tekintetében bármely külföldi elsőrendű gyár készítményeivel is. A főrangú körök lakóházaikban, kórházakban, fürdőkben mindenütt ifj. Walla József gyártmányával találkozunk. De legnagyobb ényei közé tartozik a gyárnak: a benne alkalmazott szakemberek legnagyobb részét ifj. Walla József-nek voltak munkatársai s az ő iskolájából kerültek ki, aki pedig e téren külföldön is elismert szakiekintély.

IRODALOM

Karafiáth Jenő versei Akkordok cím alatt bocsátó ki egy kötet verset Karafiáth Jenő a jeles fiatal poéta. A fiatal szerző lapunknak is kiválóan megbecsült munkatársa, így olvasóink is ismerik finom, mély hangulatu dalait. Halk gyöngéd akkordok ezek, egy mélyen érző szív önkéntelenül kitérő vallomásai, intim érzések, amelyek megrezdítik a lelket, és akkordjai sokáig itt zsonganak még benne. A esinös kötet, melyet a szerző megható pietással édes anyjának ajánl, Singer és Wolfnerrel jelent meg. A borítók rajzát Lakatos Artur festőművész tervezte. Megrendelhető szerzőnél (Budapest, IX Csepelrakpart 1. II. 17.) a ki 2 koronáért megküldi. Kötött példány 3 korona. Kapható könyvkereskedésekben is. A kötetből lapunk mai számában közlünk négy bájos apróságot.

A magyar újságírás szenzációja! A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kéréthetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor Felelős szerkesztő: Hacsak Géza Naponként 125.00 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 K., félévre 8 K., negyedévre 4 K., egy hónapra 1 K. 40 fillér.

Fidibusz! A legkitünőbb magyar élclap. Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 6 krajcár. A fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 k., félévre 3 k., negyedévre 1 k. 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rökk Szilárd utca 9.

Diszkötésben kaphatók a Fidibusz eddig megjelent 1905/6., 1907. és 1908-as évfolyamai összesen 12 koronáért Egy-egy évfolyam 5 korona. Megrendelhető a Fidibusz kiadóhivatalában Budapest Rökk Szilárd-utca 9.

A „Nyugat“. Most jelent meg az Igotus, Fenyő Miksa és Osvát Ernő szerkesztése alatt a „Nyugat“ legmodernebb szépirodalmi folyóirat 12 száma, a következő igen becses tartalommal. Lengyel Géza: Messel Alfréd. Ady Endre: Versek. Móricz Zsigmond: A hiba (Novella). Juhász Gyula: Versek. Karinthy Frigyes: A mozgófénykép metafizikája. Gellért Oszkár: Versek. Jász Dezső: Etelka (Novella). Tóth Árpád: Versek A Figyelő rovattartalma: Pour mieux Counaire Homére (Babits Mihály); A remény (Lengyel Menyhért); Boró Lajos: Férfiak (Fenyő Miksa); A szomorúság tarlóján (Lengyel Menyhért); Vermes Ernő versei (Karinthy Frigyes); A holnap új könyvéről (Tóth Árpád) A „Nyugat“ előfizetési ára egész évre 20 korona, fél évre 10 korona. Előfizetni a kiadóhivatalban V. Dorottya-utca 14. szám alatt.

A KÖZÖNSÉG PANASZKÖNYVE.

A homoki gőzmalom.

Vármegyénk fáradhatatlan főorvosa midőn a kórház közelében levő gőzmalom épült, annak üzembe helyezése ellen minden követ megmozgatott, félve attól, hogy annak zakatolása zavarólag hat a betegek nyugalomára. És félelme nem volt alaptól, mert a gőzmalom reggel, délben és este bömbölő fülrepszító kürtölése zakatolása csak nyugtalanítólag hathat az amugy is beteg idegekre, — annak idején az akkori tulajdonos meg is ígérte, hogy a malom nem fogja zavarni a kórházban gyógyulást keresők nyugalomát, de ez bizony ígélet maradt. — Ez az ijesztő kürtölés csupán a munkaidő kezdetét és befejezését jelenti, így arra nélkülözhetetlen szükség nincs, azért üdvös volna, ha nemcsak a nehéz betegek, de a homoki lakosság érdekében is az illetékes hatóság ezt az idegrontó bömbölést mielőbb megszüntetné.

Több homoki lakó.

Lámpaallogató trubadúr.

Felhívjuk a rendőrség figyelmét az Újtelekre, jól tenné ha esténként oda is tekintene, mert egy idő óta a Sági ház sarkán levő lámpát valami éjjeli trubadúr minden este eloltogtatja, hogy az éj sötét leple alatt könnyebben áldozhasson Ámor Istenének. Egy Újtelki lakó.

Fertőzött utca.

Naponta járok az uszodába, utam a Popper-féle lakház mellett visz el. Közvetlen a járdá mellett van az emésztő gödör, mely egészen nyitott, csoda, hogy még valaki bele nem esett. Talán intézkedhetne az előljárárság annak betakarása iránt, mert az egész utcát megfertőzi annak büze.

Figyelő.

Valódi Tokaj-hegyaljai másodtermésű zamatos, savanykás, egyszer lehuzott asztali bort literenként 46 fillérért hordó nélkül szállít **LUDANYI BAY GABOR** tokaj-hegyaljai szőlőbirtokos pincegazdasága. **Sárospatak.** Központi iroda **Munkács.** — Megrendelések a központi iroda címére kéretnek. Vaggon vételnél engedmény. 30 35 lit. hordó rendelésénél literenként 50 fillér.

Ipolsági piaci árak.

Buza 100 klgként kor.	31.00—31.20
Rozs	20.00—20.40
Árpa	18.00—18.50
Zab	18.00—18.50
Bab	16.00—16.50
Kukorica	16.50—17.00
Bükköny	30.00—32.00

A magyar újságírás szenzációi!

A NAP

a magyar közönség legkedveltebb lapja.
A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Braun Sándor Fejlesztő szerkesztő: Hácsek Géza
Naponként 125.000 példány!

Egy szám 2 krajczár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 16.—K. Negyedévre 4.—K.
Félévre 8.—K. Egy hónapra 1.40.

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élelapp
Páratlan népszerűség!
Remek szöveg! Pompás képek!
Mesésen olcsó!

Egy szám 6 krajczár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6.—K. Negyedévre 1.50 K.
Félévre 3.—K. Egy hónapra —.50 K.
Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal.
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.

Millió férfi és női óra, legpontosabban kipróbálva, 3 évi jótállási kötelezettség mellett kapható a bécsi óragyárban, Weisz Henrik Bécs, XIV. Pillergasse 1201. Sveici nikkell zsebóra 5 K. — Pompás rem. glória ezüst anker férfióra, 3 fedelű csak 8 K. — Legújabb divatu rem. villanyos arany férfi vagy női óra 10 K. — Ugyanez dupla fedéllel 14 K. — Ehhez illő elegáns férfi vagy hosszú női óralánc 6 K. — Ébresztő óra 2.90 K. — Karórá, amer. dublé arany 5-től 10 K-ig. Szétküldés utánvéttel Meg nem felelő kicserélünk.

A ki legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napilapot járítani óhajt fizesse elő

Az Ujság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre " " " K 28.—
Félévre " " " " " 14.—
Negyed évre " " " " " 7.—

Egy hónapra " " " " " 2.40

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren 28—32—36 oldal.
Vasárnap és ünnepnapokon

60—100 oldal.

MEGRENDELÉSI CZIM:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
BUDAPEST, VII. KERÜLET, Rákóczi-ut
54-ik szám.

MAYER GÉPGYÁR

vas és fémöntőde részvénytársaság.

SZOMBATHELY — BUDAPEST,
VI. ker. Váci-körút 61. sz.

Legrégibb hazai gépgyár

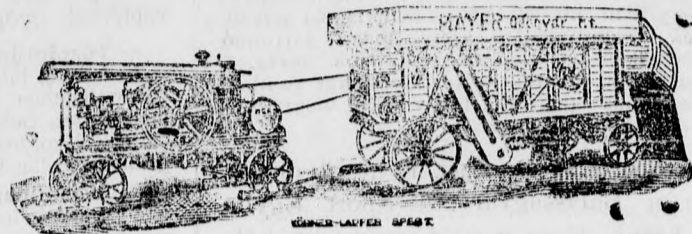
Motorgyár

Alapítva 1850 évben.

Benzin- és szivógáz-motorok gyára.

Malomépítészeti.

Vizimalom berendezések.

Benzin cséplőkészletek 3 lóerejtől 16 lóerőig,
Benzin, stabil motorok 1-től 100 „
Szivógázmotorok 6-tól 120 „

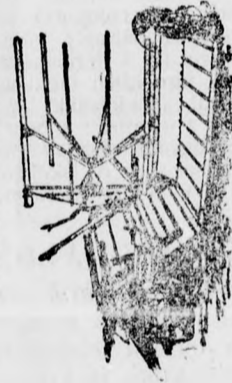
Faszén, Koks és antracit tüzelésre berendezve, szerelve és üzembe átadva.
Olajgyártási gépek, borsajtók és mindennemű mezőgazdasági gépek gyára.

Kedvező árak és fizetési feltételek. — Árjegyzék ingyen.

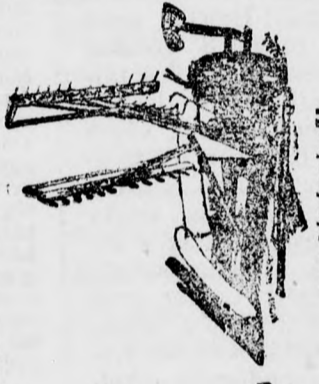
Acél szénagyűjtők, talajművelő gépek stb. és gazdasági eszközök.

Azon mélyen tisztított gazdák, kik fűkaszáló és kéveket gépeket óhajtanak vásárolni, saját érdekében kérjenek prospektust

MASSEY-HARRIS

MASSEY-HARRIS kéveket, fűkaszáló, aratógépekről.

MASSEY-HARRIS kéveket, fűkaszáló, aratógépekről.

Kartellen kívül MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO, Északamerikai fűkaszáló- és aratógépgyár.

!!! A világ legrészletesebb gyártmányai !!!
Verítékpróba: KORNISCH Gyula Sándor, BUDAPEST, Alkotmány-utca 23 sz. Utazók és vendégek uton minőségük. Közvetlen levelezések kéretnék.

Iroda és kiállítási helyiség: V., Alkotmány-utca 23. szám.

Kitűnő minőség olcsó ár!

FRISCHER ADOLF férfi-szabó és divatruházója IPOLYSÁGON.

Ismert elsőrangú szabászat! ANGOL és HAZAI szövetek!

Tavaszi és nyári divatkülönlegességek.

Pelikán és Gyukits, Borsalino és Pichler kalapok egyedüli raktára.

Elegans dzsentri kalapok. Angol nyakkendők (Castle Make.)

Férfi, női és gyermekcipők a legjobb kivitelben. Izléses fiu és gyermek ruhák és felöltők. Ingek, gallérok, kézelők, lábravalók zsebkendők.

Sétabotok, esernyők, „Storm Slipper“ sárcipők.

Sport cikkek férfi és női tenniscipő minden színben.

Vizhatlan vadász gallérok és bagaria cipők. sapkák, kalapok, kamaslik, vadász harisnyák. Férfi, női és gyermekharisnyák.

Valódi pécsi „Hamerli“-féle férfi és női keztyük.

Bőröndök, utazokosarak, gyermek-kocsik, táskák, uti takarók.

FRISCHER ADOLF férfi-szabó divatruháiban IPOLYSÁGON.

Pontos és gyors kiszolgálás!